

Informativni letak za tražitelje azila

Izbjeglica ste i tražite utočište u Švicarskoj? Švicarska služba za pomoć izbjeglicama (SFH–Schweizerische Flüchtlingshilfe) pripremila je ovaj informativni letak. U njemu ćete naći objašnjenja najvažnijih faza u postupku traženja azila.

SFH je nevladina organizacija koja se zalaže za prava tražitelja azila i izbjeglica. Našu web stranicu pronaći ćete na adresi: www.osar.ch; informacije za tražitelje azila i izbjeglice na više jezika pronaći ćete i ovdje: www.for-refugees.ch.

1. Podnošenje zahtjeva za azil

1.1 Prihvatni centar za tražitelje azila

Vaš zahtjev za azil morate predati u jednom od prihvatnih centara za tražitelje azila (EVZ) Saveznog ureda za migraciju (BFM/ODM). Takvi centri postoje u **Baselu, Chiassou, Vallorbeu i Kreuzlingenu**.

- Za vrijeme trajanja postupka (eventualno samo u početku) stanovati ćete u prihvatnom centru.
- Morate predati Vaše identifikacijske i putne isprave. Bit ćete saslušani.
- Ako ste Vaš zahtjev predali na aerodromu, stanovati ćete, barem u početku, na području aerodroma.
- Nakon što ste podnijeli zahtjev za azil, bit ćete uvedeni u evidenciju, fotografirani i uzet će Vam se otisci prstiju. Švicarske vlasti će ustanoviti jesu li vaši otisci prstiju već pohranjeni u Europskoj zajedničkoj bazi podataka (Eurodac) od strane neke zemlje Europske unije, Norveške ili Islanda. U tom slučaju će ta druga europska zemlja biti nadležna za obradu Vašeg zahtjeva za azil, osim ako se Vaš bračni drug ili Vaša djeca ne nalaze u Švicarskoj. Švicarska će Vas pokušati deportirati u tu nadležnu europsku zemlju. Zahtjev za azil možete podnijeti samo u jednoj od europskih zemalja (DUBLIN-postupak). Samo prva država mora korektno preuzeti Vaš zahtjev za azil i ispitati ga. Ako ste zahtjev za azil podnijeli već u nekoj drugoj europskoj zemlji te smatrate da ta zemlja nije korektno obradila Vaš postupak azila, svakako potražite službu za pravnu pomoć u prihvatnom centru za tražitelje azila ili službu pravnog zastupanja. Zatražite da ostanete u Švicarskoj, ako primjerice, strahujete da će Vas europska država u koju Vas Švicarska vraća, izravno otpremiti u zemlju Vašeg porijekla, a da nije preispitala Vaš zahtjev za azil, premda ispunjavate svojstvo izbjeglice. Zahtijevajte da ostanete u Švicarskoj ako se, naprimjer, bojite da će Vas Švicarska vratiti u europsku zemlju koja će Vas potom otpremiti natrag u zavičajnu državu gdje Vam prijete mučenje, nečovječna ili ponižavajuća kazna ili postupanje.

1.2 Evidencija

Vlasti će **Vam postaviti pitanja** o Vašem **identitetu** i o identitetu Vaše obitelji, **smjeru putovanja** i o **razlozima Vašeg bijega**. Na ovom saslušanju bit će prisutan državni službenik ili službenica i ako je potrebno, prevoditelj ili prevoditeljica.

- Navedite sve bitne razloge zbog kojih ste napustili svoju zemlju.
- Recite, ako ste nešto doživjeli o čemu ne želite razgovarati u prisutnosti muškarca ili žene.
- Objasnite razloge zbog kojih ne možete predati svoje osobne dokumente.
- Recite ako nešto niste razumjeli.

Na kraju svakog ispitivanja morate potpisati zapisnik. Temeljito provjerite jesu li Vaši odgovori ispravno zabilježeni i da li je zapisano sve što ste izjavili.

1.3 Dokumenti / Dokazi

- Priložite spisima dokumente koji dokazuju Vašu situaciju progona.
- Zadržite fotokopije svih predanih dokumenata.

1.4 Objašnjenja

Možda će u Vašem slučaju biti potrebna dodatna razjašnjenja:

- Ako postoji dvojba oko Vašeg porijekla, može Vas ispitati jezični stručnjak i provjeriti koliko poznajete zemlju svog porijekla.
- Ako postoji dvojba oko Vaše dobi, može se zatražiti stručno mišljenje.

1.5 Kako postupak teče dalje?

Postupak za dobivanje azila ne odvija se kod svih jednako; postoji više različitih mogućnosti, na primjer:

- Rješenje ćete dobiti odmah u prihvatnom centru.
- U prihvatnom centru će Vas još jednom detaljno ispitati o razlozima Vašeg azila.
- Poslat će Vas u neki od kantona i smješteni u jednom od centara za tražitelje azila (premještaj).
- Tek nakon premještaja bit ćete još jednom ispitani o razlozima Vašeg bijega.
- Tek nakon premještaja dobit ćete rješenje za azil.
- Dobit ćete N-iskaznicu (iskaznica tražitelja azila).

2. Ispitivanje

Ispitivanja u postupku dobivanja azila **vrlo su važna**. Mogu Vas ispitivati jednom ili nekoliko puta. Vlasti prosuđuju Vaš zahtjev za azil na temelju ispitivanja kao i na temelju zapisnika o ispitivanju.

2.1 Tko sudjeluje na ispitivanju?

- Ispitivanja provodi državni **službenik** ili **službenica**.
- **Prevoditelj** ili **prevoditeljica** moraju u cijelosti sve prevesti, a Vaša se objašnjenja ne smiju prosuđivati niti ukratko sažeti. Osoba može ostati anonimna. Može Vas pratiti prevoditelj po Vašem izboru, međutim on sam ne smije biti tražitelj azila.
- **Predstavnik Službe za pomoć izbjeglicama** (osoba koja pripada nevladinoj organizaciji) nadgleda postupak. Ta osoba može postaviti dodatna pitanja te će izvještaj o ispitivanju poslati svojoj organizaciji za pomoć izbjeglicama.
- Može Vas pratiti **pravni zastupnik** kojeg ste sami opunomoćili ili bilo koja punoljetna osoba (ali ona ne smije imati neriješeni zahtjev za azil).

2.2 Pitanja

U pravilu se postupak odvija kako slijedi:

Nakon predstavljanja svih prisutnih, objasnit će Vam se postupak ispitivanja, Vaša prava i obveze, a nakon toga službenik ili službenica postavljaju Vam **pitanja o Vašoj osobnoj situaciji**:

- o Vašem identitetu i dokumentima kojima ga dokazujete
- o Vašoj obitelji i rodbini
- vojnoj službi
- toku putovanja od zemlje porijekla do Švicarske
- privređivanju u zemlji porijekla i Švicarskoj
- boravcima u inozemstvu
- pravnom zastupanju u zemlji porijekla i Švicarskoj

Na kraju imate priliku objasniti zašto tražite utočište u Švicarskoj.

Prema zakonu (članak 3. Zakona o azilu) azil dobivaju izbjeglice.

Izbjeglice su osobe koje su u svojoj domovini ili zemlji u kojoj su ranije živjele zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenim društvenim skupinama ili svog svojih političkih uvjerenja izložene trpljenju ozbiljnih nepravdi ili se osnovano boje da budu izložene takvim nepravdama. Ozbiljnom nepravdom se naime smatra opasnost po život ili slobodu te metode koje izazivaju nepodnošljivi psihički pritisak. Potrebno je voditi računa o specifično izbjegličkim razlozima žene.

2.3 Traženje utočišta u Švicarskoj

Za vrijeme ispitivanja morate iznijeti sve razloge zbog kojih ste pobjegli i zbog kojih tražite azil. Možete govoriti slobodno i bez straha. Svi prisutni podliježu obavezi čuvanja tajne i ne smiju nikome reći što ste izjavili.

Ovaj dio ispitivanja je vrlo važan. Zamolit će Vas da **ispričate što ili tko Vas je potaknuo da napustite zemlju porijekla.**

- Vaš odgovor mora biti istinit. Ispričajte što više detalja.
- Govorite i o osjećajima, recite, kada ste što doživjeli, o čemu ne želite razgovarati u prisutnosti muškarca ili žene.
- Ponesite sve dokumente, koji se odnose na Vaš progon (policijski pozivi, presude, zatvorski dokumenti, prijeteća pisma, liječnička uvjerenja, novinski isječci, slike, itd. – kopije zadržite kod sebe!).
- Ako ste već bili u nekoj drugoj europskoj zemlji i strepите da će Vas ta zemlja vratiti natrag u Vašu domovinu u kojoj Vam prijeti proganjanje, mučenje ili neljudsko ponašanje, recite to. Opširno govorite o svojim strepnjama.

Vjerojatno će Vam u slučaju **nejasnoća, nesporazuma i proturječja** postaviti daljnja pitanja. Vaše se izjave na ta pitanja moraju zapisati i prevesti.

2.4 Ispitivanje obitelji

Članovi uže obitelji bit će ispitani **pojedinačno**. Kada se ispituje punoljetan član uže obitelji, ostali moraju čekati u drugoj sobi. Ako ništa ne govori protiv toga, djecu se mora ispitivati u prisutnosti njihovih roditelja.

3. Zapisnik

O svakom ispitivanju vodi se zapisnik. Nakon svakog ispitivanja zapisnik Vam se prevodi. Svaku stranicu morate potpisati.

→ Recite ako nešto niste razumjeli. Provjerite odgovara li zapisnik onome što ste htjeli reći. Greške i nejasnoće moraju se ispraviti.

Na kraju ispitivanja pitat će Vas imate li još neke druge razloge koje dosad niste naveli za boravak u Švicarskoj. Svojim potpisom morate potvrditi da ste sve rekli i da zapisnik odgovara istini.

4. Rješenja o azilu

Postupci za dobivanje azila u Švicarskoj mogu trajati samo **nekoliko dana ili tjedana**. Stoga pravovremeno stupite u kontakt s nekim od Savjetovališta (Popis adresa: <http://www.fluechtlingshilfe.ch/hilfe/nuetzliche-adressen/>)!

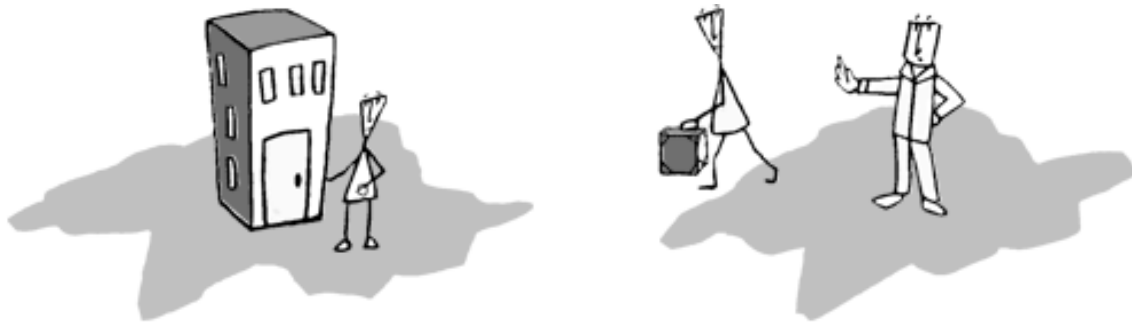
Uobičajeno je da od Saveznog ureda za migraciju dobijete pismeno rješenje na njemačkom, francuskom ili talijanskom jeziku. Postoje različite vrste rješenja o azilu:

4.1 Azil

Tražitelji azila kojima je priznat status izbjeglice u pravilu dobivaju azil. Tko stekne azil dobiva **B-dozvolu**, iskaznicu za izbjeglice te u Švicarsku može dovesti supruga/u ili malodobnu djecu. Pet godina nakon dolaska u zemlju, izbjeglice dobivaju **iskaznicu C**.

4.2 Privremeni prihvata

Vaš zahtjev za azil će možda odbiti, ali s **F-dozvolom** možete ipak ostati u Švicarskoj. To je slučaj kada protjerivanje u zemlju porijekla *nije moguće* ili zbog velikih opasnosti *nije prihvatljivo*. Na primjer, u slučaju građanskog rata ili teže bolesti. Dozvola se ukida kada se situacija poboljša.

4.3 Negativno rješenje

Negativno rješenje za azil i rješenje o protjerivanju s obrazloženjem

Zahtjev za azil se odbija i morate napustiti Švicarsku kada istekne rok u kojem morate napustiti zemlju. To je moguće, ako – prema mišljenju organa vlasti – nemate dostatnih razloga za bijeg ili ukoliko svoju priču niste mogli dovoljno uvjerljivo ispričati ili dokazati.

Rješenje bez obrazloženja (rješenje o neprihvatanju, protjerivanje u treću zemlju ili protjerivanje u državu Europske unije, Island ili Norvešku)

Vaš se zahtjev nakon kraćeg ispitivanja više ne obrađuje te Švicarsku morate smjesta napustiti. To je moguće:

- ako ste prije dolaska u Švicarsku bili u nekoj državi Europske unije, u Islandu ili Norveškoj. Bit ćete podvrgnuti samo kratkom ispitivanju o toku Vašeg putovanja, a ispitivanju neće prisustvovati predstavnik Službe za pomoć. U tom slučaju će vas otpremiti u onu zemlju koja je nadležna za provedbu Vašeg postupka o azilu i protjerivanje.
- ako ste prije dolaska u Švicarsku dulje vrijeme boravili u drugoj zemlji, tamo živjeli, ili tamo žive Vaši rođaci.
- ako ste u Švicarskoj ili u nekoj drugoj europskoj zemlji već podnijeli zahtjev za azil i ako ga ne možete obrazložiti nekim novim razlozima za azil.
- ako u Švicarskoj ne tražite utočište, nego ste došli iz drugih razloga (obiteljski i ekonomski problemi).
- ako ste zatajili svoj pravi identitet (krivo ime, krivi datum rođenja, itd.).
- ako ste povrijedili obveze za suradnju sa švicarskim vlastima (na primjer, kada se ne pojavite na ispitivanju).
- ako nemate osobne dokumente, ne možete ih nabaviti u roku od 48 sati i za to nemate uvjerljivo opravdanje, a Vaši se razlozi bijega vlastima čine potpuno neuvjerljivima.
- ako dolazite iz države koju švicarske vlasti smatraju sigurnom od progona, a Vaši se razlozi bijega vlastima čine potpuno neuvjerljivima (Safe Country).
- ako ste ilegalno boravili u Švicarskoj, zahtjev za azil podnijeli tek nakon što su Vas uhitili, a Vaši se razlozi bijega vlastima čine potpuno neuvjerljivima.

Pažnja: Ukoliko ne uložite žalbu, kao i nakon odbijanja žalbe, u Švicarskoj boravite ilegalno.

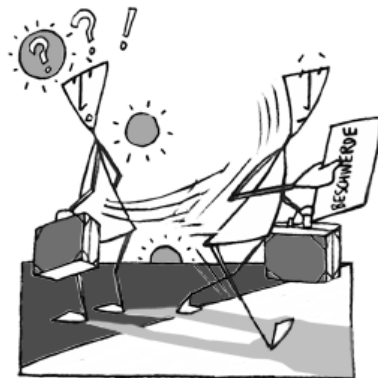
- Ovisno o razlogu odbijanja, mogu Vas uhapsiti odmah po primitku rješenja.

Ako podnesete žalbu u pravilu možete ostati u Švicarskoj dok se o tome ne donese rješenje.

Pazite, postoji **izuzetak**: ako ste ranije bili u državi Europske unije, Islandu ili Norveškoj te je ta država nadležna ispitati Vaš zahtjev za azil. U tom slučaju možete ipak zatražiti da donošenje rješenja o žalbi sačekate u Švicarskoj. To morate međutim opširno obrazložiti i vezano za Vaš konkretni slučaj. Zatražite da ostanete u Švicarskoj ako na primjer imate razloge da će Vas europska zemlja:

- izravno vratiti u Vašu zavičajnu državu, gdje Vam prijete mučenje, nečovječna ili ponižavajuća kazna ili postupanje.
- izravno otpremiti u Vašu zavičajnu državu, a da nije preispitala Vaš zahtjev za azil, premda ispunjavate svojstvo izbjeglice

Čak i ako budete protjerani u nadležnu europsku državu, o Vašoj žalbi će se odlučivati u Švicarskoj. Javite se Bundesverwaltungsgericht – Saveznom upravnom sudu (vidi adresu iza), kojemu u inozemstvu morate poslati Rješenje. Ako imate pravnog zastupnika, ostanite s njim u kontaktu, čak i ako se nalazite u inozemstvu. Samo Vas na taj način mogu obavijestiti o pozitivnom rješenju da ponovno možete doputovati u Švicarsku.

5. Žalba

Ukoliko se ne slažete s rješenjem za azil Saveznog ureda za migraciju, možete napisati žalbu te je poslati na:

[Bundesverwaltungsgericht](#)

Poštanski broj, CH-3000 Bern 14

Telefon +41 (0)58 705 26 26

Fax +41 (0)58 705 29 80

Na kraju rješenja za azil piše **koliko dana imate vremena**, ukoliko želite uložiti žalbu (pod stavkom «**Pouka o pravnom lijeku (Rechtsmittelbelehrung/Voie de droit)**» – (5 dana ili 30 dana).

Službe za pravno savjetovanje ili advokati odnosno advokatkinje mogu vam biti od pomoći (vidi popis adresa ili pod <http://www.for-refugees.ch>).

SFH Vam uz to stavlja na raspolaganje Upute o podnošenju žalbe:

<http://www.fluechtlingshilfe.ch/hilfe/informationsblaetter>

Adrese službi za pravno savjetovanje u prihvatnim centrima

Basel

Freiburgerstrasse 66, 4057 Basel, Tel. 061 631 30 58.

Kreuzlingen

Bahnhofstr. 2, 8280 Kreuzlingen, Tel. 071 622 42 41.

Chiasso

SOS Antenna Profughi, Via Bossi 11, 6830 Chiasso, Tel. 091 682 67 85

Vallorbe

SAJE Service d'Aide juridique aux Exilés, Place de la Gare, 1337 Vallorbe, Tel. 021 843 21 25.

Adrese u kantonima vidi pod:

<http://www.fluechtlingshilfe.ch/hilfe/nuetzliche-adressen>

6. Opće informacije

Pravno savjetovanje, advokat

Sami se morate pobrinuti za pravnu podršku. Pravna savjetovaništa služi za pomoć izbjeglicama naći ćete pod <http://www.for-refugees.ch/> ili na posebnom popisu adresa.

Dovođenje obitelji, spajanje obitelji

Tražitelji azila nemaju pravo dovesti članove obitelji iz zavičajne zemlje.

Socijalna pomoć, pomoć u nuždi

Potrebni tražitelji azila će za vrijeme trajanja postupka azila dobiti socijalnu pomoć.

Ustav Švicarske (članak 12) osigurava svim ljudima koji žive u Švicarskoj, pomoć i njegu u teškim situacijama. Nakon odbijanja zahtjeva imate sve do odlaska **pravo na pomoć u nuždi**, čak i ako se **ilegalno** nalazite u Švicarskoj. Ova pomoć obuhvaća: **hranu, smještaj, odjeću i medicinsku pomoć**. Budući da se za tu pomoć u nuždi morate javiti organima vlasti, koji su nadležni i za Vaše protjerivanje, postoji opasnost da Vas uhite. Ostale informacije naći ćete pod <http://www.for-refugees.ch/>

Posao

Švicarske vlasti zabranjuju tražiteljima azila zapošljavanje za prvih tri do šest mjeseci. Nakon toga može se odobriti dozvola za rad, međutim postoji samo malo gospodarskih grana sa slobodnim radnim mjestima, a domaća radna snaga ima prioritet.

Stanovanje

Vlastima morate odmah prijaviti svaku promjenu adrese. U pravilu promjena kantona za tražitelje azila nije moguća.

Zatvor

Možete biti uhapšeni, ako:

- je Vaš zahtjev za azil odbijen «rješenjem o neprihvatanju»,
- se protivite surađivati s vlastima,
- se Vaša zamolba za azil ocijeni kao «zloupotreba»,
- ste počinili kazneno djelo,
- postoje konkretne indikacije da ćete se protiviti izgonu u svoju zemlju porijekla.

Putovanja u inozemstvo

Za vrijeme trajanja postupka za dobivanje azila ne smijete napuštati Švicarsku niti kontaktirati veleposlanstvo ili organe vlasti svoje zemlje porijekla.